

Беззаперечно, створення та запуск електронного судочинства є грандіозним і складним проектом. На шляху до його реалізації стоїть багато проблем та невирішених питань. Для учасників судового процесу система електронного судочинства може стати ефективним засобом для економії своїх сил, коштів та часу. Адже можливість подати заяву до суду без черги, ознайомитися зі справою, прослухати звукозапис засідання або взяти участь у процесі шляхом відеоконференції з будь-якої частини світу, звучить як фантастика.

Список використаної літератури:

1. https://zib.com.ua/ua/139493pro_neodnoznachnosti_zastosuvannya_sudami_sistemi_elektronni.html
2. <https://court.gov.ua/press/news/619572>
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
4. <https://sud.ua/ru/news/publication/133201-pro-yesits-elektronniy-sud-ta-obovyazkovu-video-fiksatsiyu>

Стоянова Тетяна Анатоліївна,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного процесу,
Національного університету «Одеська юридична академія»*

НОВЕЛІЗАЦІЯ ПАРАДИГМИ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Актуальність теми дослідження доволі не проста. Дослідження теоретико - правових аспектів питань окремого провадження, як виду провадження, доволі теоретична, дискусійна та малодосліджена тема. Як правило, в сучасній науці цивільного процесу приділяють багато уваги позовному провадженню та новим видам провадження (спрощеному, наказному) з тієї точки зору, що вони мають практичну значущість. Але такий підхід є доволі вузьким, нівелюючи значення доктринального підходу до окремого провадження та цивільного процесу в цілому. Саме тому метою даного дослідження стало дослідити основні зміни в доктринальному теоретичному підході в окремому провадженні в сучасних умовах оновлення цивільного процесуального законодавства.

Традиційно окреме провадження розглядається з позиції протиставлення з позовним провадженням, виокремлюючи ознаки, що відрізняють справи окремого провадження від справ позовного та інших проваджень [1]. Такий усталений підхід науковців не наділяє окреме провадження дійсним самостійним значенням, принижує його практичне та теоретичне значення.

Окреме провадження, згідно чинного законодавства (ст. 293 ЦПК) – є видом непозовного цивільного судочинства, в порядку якого розглядаються цивільні справи про підтвердження наявності або відсутності юридичних фактів, що мають значення для охорони прав, свобод та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав або підтвердження наявності чи відсутності неоспорюваних прав [2].

Кожен вид цивільного провадження має власну мету, що реалізується шляхом розгляду справ в тому чи іншому виді провадження. Згідно ст. 2 ЦПК України завданням цивільного процесуального судочинства – є ефективний захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Але таке положення не зовсім коректно відносно справ окремого провадження, оскільки в даному виді провадження суд за клопотанням заявника створює умови для запобігання порушенню, невизнанню або оспорюванню прав, тобто здійснює охорону цивільних прав. В Древньому Римі охоронні справи (усиновлення, емансипація синів), провадилась в формі позовного процесу з тією різницею, що справа відкривалась за взаємною згодою сторін та відповідач не оспорював позов. Таким чином в такій «добровільності та безспірності» вбачалась ознака окремого провадження, та їх думка панувала в літературі до початку XIX ст., коли стали з'являтися інші теорії. Найбільш розповсюджена із них – окреме провадження має своєю метою запобігання правопорушень, а позовне провадження - ліквідацію правопорушень та відновлення вже порушених прав, так що перше є превентивним заходом, а друге репресивною юрисдикцією.

Необхідно розмежовувати поняття охорони та захисту законних інтересів.

Так, під захистом необхідно розуміти сукупність процесуальних дій, що застосовуються у зв'язку з порушенням, невизнанням або оспорюванням прав,

інтересів направлених на відновлення суб'єктивних цивільних прав. Під охороною суб'єктивних прав та інтересів слід розуміти правове регулювання суспільних відносин з метою забезпечення їх нормального функціонування.

Тобто захист застосовується у випадках, коли цивільне право вже порушене (справи позовного провадження), а охорона цивільних прав та інтересів коли, необхідно створити умови для їх нормальної реалізації.

Тобто слід дійти висновку, що метою окремого провадження – є охорона цивільних прав.

Список використаної літератури:

1. Фурса С.Я. Окреме провадження у цивільному процесі України: Навчальний посібник. – К., 1999. – С. 24; Гражданский процесс Украины / Под ред. Ю.С. Червоного: К. Истина. – 2006. – С. 301; Цивільний процес України /За заг. ред.. Мінченко Р.М.: Херсон Олді-Плюс. – 2014. – С. 397; Окреме провадження в цивільному процесі України / Ківалов С.В., Мінченко Р.М., Погрібний С.О., Чванкін С.А., Андронов І.В.: К., КНТ. – 2011. – С. 34.
2. Цивільний процесуальний кодекс: Закон України від 18 березня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - №40-42. – Ст. 492.

Сулейманова Сусанна Рефатівна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу

Національного університету «Одеська юридична академія»

ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ ТА МЕДІАЦІЯ: ПОРІВНЯЛЬНО – ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА

Введення в цивільний процес України інституту врегулювання спору за участю судді викликало жваву дискусію в спільноті юристів. Виникає питання щодо правової природи цього інституту: одні вважають, що це квазі – медіація [1], інші - присудова медіація [2], треті – примирна процедура [3], хтось ототожнює врегулювання спору за участю судді із консиліацією.

В теорії - медіація поділяється на присудову та позасудову. Позасудова – здійснюється нейтральною стороною, медіатором, який пройшов спеціальне навчання, має відповідний сертифікат, займається наданням медіаційних послуг приватно і зареєстрований як медіатор. Сторони до звернення до суду можуть спробувати примиритися за допомогою медіатора.